

HÖRMANN
garažna i industrijska vrata

HÖRMANN
garažna i industrijska vrata

3 pitanja za troje arhitekata: Predrag Milutinović, Jovan Mitrović i Goran Vojvodić

INTERVJU, IZDVOJENO

Kad bi arhitekta bio klijent: Gde i kakvu kuću bi sagradili Milutinović, Mitrović i Vojvodić za sebe

Dragan Marković, 11.08.2020.

🕒 5 min

Pitali smo naše poznate arhitekta gde i kakvu kuću za odmor bi sagradili za sebe kao i da li bi je projektovali sami. Odgovori će vas iznenaditi!

Pandemija **koronavirusa** uticala je da mnogi ljudi postave sebi pitanje da li prednosti koje pruža život u gradovima odjedanput postale mane. Mnogi su počeli da maštaju o boravku u prirodi, a potraga za „svojim parčedom zemlje“ na Avali, Kosmaju, Fruškoj gori ili Zlatiboru postala je nezaobilazna tema.

U cilju popularizacije boravka u prirodi i promocije arhitekture kuća za odmor, naš portal započeo je sa novim **3×3 serijalom intervju**a, pod nazivom „*Kad bi arhitekta bio klijent*... U prvom grupnom intervjuu, našim poznatim arhitektama **Predragu Milutinoviću** (MAPA), **Jovanu Mitroviću** i **Goranu Vojvodiću** (Biro VIA) postavili smo **tri ista pitanja** – a odgovori se veoma razlikuju.

U kom mestu biste sebi sagradili kuću i iz kog razloga?

Predrag Milutinović: Pitanje o gradnji sopstvene kuće očekivano **svaki arhitekta** ima pred sobom u svom životu. I sam sam ga postavljao sebi više puta poslednjih meseci. Moguće je da je aktuelna situacija promenom fokusa i izmeštanjem iz rutine uticala na to...

Svakako bi to bio neki brdoviti pejzaž, obronci planine, ili predeli iznad rečnih kotlina. Verovatno to ima veze sa mojim poreklom iz brdovitog Moravičkog kraja, Ivanjice. Ako bih morao da konkretizujem odgovor, onda bi to bilo mesto **Trnava, u srcu Šumadije**, na pola puta ka mom rodnom kraju.

***Pitanje o gradnji sopstvene kuće očekivano svaki arhitekta ima pred sobom u svom životu –
Milutinović***

Odgovor na ovo pitanje pre godinu dana bi možda bio **zaleđe Istre**, Buje, Vertonigla, Grožnjan, Krasica, jer sam bio opčinjen predelima, mirisima, bojama, dok sam gradio jednu kuću na tom potezu. Takvi predeli postoje i ovde, možda još sadržajni i blagorodniji, veličanstveniji i čistiji, neotkriveni i neopravdano ne posećeni, ne obrađeni, ne zasađeni.

Razlozi su možda nostalgični, ali pre svega **vapaj za prirodnim okruženjem**, vizurom pogledom koji nestaje u daljini, tišinom koja može da se čuje i da nam ponešto šapne, podseti nas na ono što smo zaboravili. Moja kuća treba da nosi u sebi osobenosti mesta – *Genius Loci*.

Predrag Milutinović: Kuća na Zlatiboru

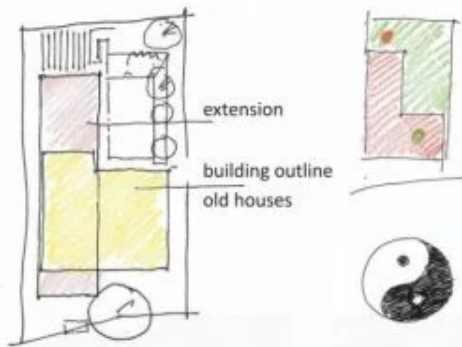
Moj ideal je živeti u pokretu, bez veze sa nekakvim konkretnim mestom, i ako je moguće na vodi – Vojvodić

Jovan Mitrović: Ako biram mesto gde bih sagradio sebi kuću, to bi sigurno bilo u Evropi. Živeo sam na **krajnjem zapadu** (Portugalija) i **istoku** (Rusija). Najviše volim da letujem na krajnjem jugu, na **Kritu**, a veoma mi se svidela **Švedska**, na severu.

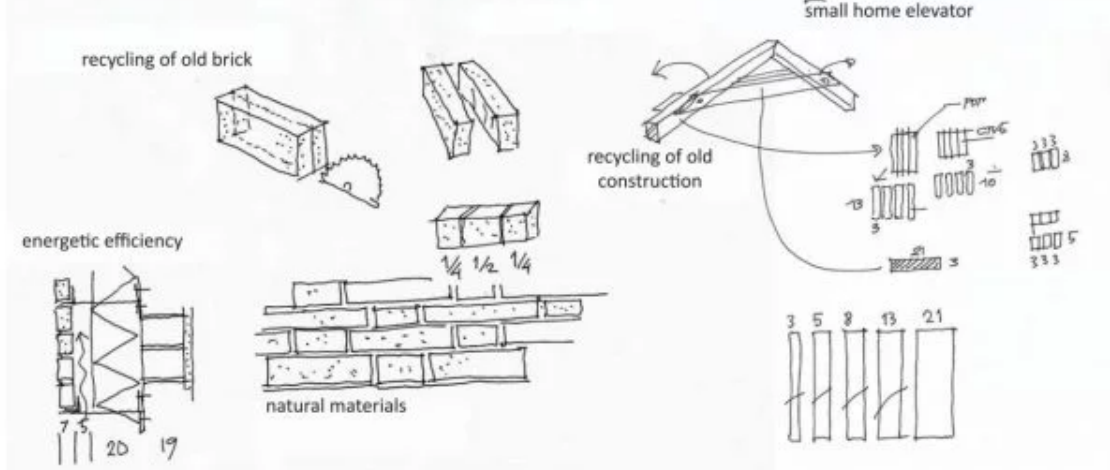
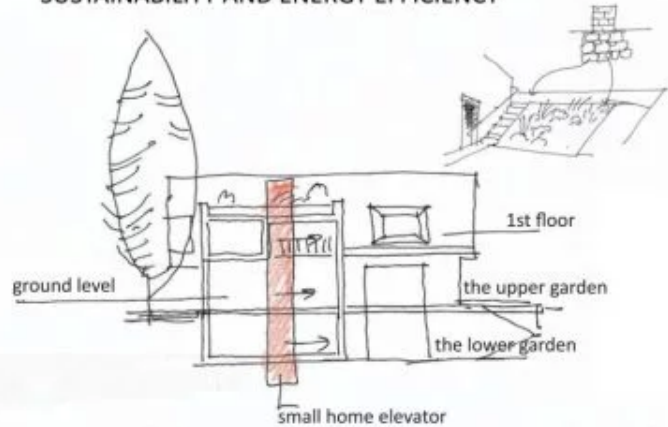
No, ako biram mesto kuće za život ili odmor, to je u presečnici svih ovih tačaka na mapi, **odnosno u Sloveniji**, na mestu gde sam upoznao ljubav mog života, na proplanku uz šumu, iznad obale jezera, sa pogledom na Alpe.

Kao student poslednje godine Arhitekture (pre 40 godina), dobio sam nagradu za projekat “Kuća arhitekta”, projektovanu baš na tom mestu. Danas bih svakako “pravio” drugačije, ali želja stoj.

PLACE MEMORY and RECYCLING

SUSTAINABILITY AND ENERGY EFFICIENCY

Jovan Mitrović – Residential Bože Jankovića, Beograd

Možda zato što je to utkano u našem genetskom kodu da izgradimo kuću, napišemo knjigu, stvorimo porodicu, i možda zato moja kuća treba da bude zidana – Milutinović

Goran Vojvodić: Posedovati nekretninu je, pre svega, odraz sigurnosti. Imati "krov nad glavom" je nešto što je u prirodi svakog bića. Moj ideal je **živeti u pokretu**, bez veze sa nekim konkretnim mestom, i ako je moguće na vodi. Odatle bi to bio nekakav **brod pre nego kuća**, i to što bliže prirodi – znači, jedrilica. Biti na vodi znači živeti u konstantnom dijalogu između otvorenog i izgrađenog, u svakodnevnoj promeni okruženja, vidika... fluidnoj atmosferi.

Shodno tome, nekakav primorski pejzaž – kamena litica sa impozantnim vizurama na morsko plavetnilo bi mogla biti oličenje *Genius Loci* – duha mesta mog boravka.

Kada biste sebi pravili kuću, da li biste angažovali arhitektu ili biste je projektovali sami i zašto?

Predrag Milutinović: Verovatno svako od nas promišlja o idealnoj kući uopšte, ili svojoj idealnoj bazi. Sigurno bih se **sam upustio u tu avanturu** u saglasju duha mesta i potreba svoje porodice. Bio bi to jedan od najtežih zadataka do sada, kuća bez ograničenja u stavu, sa puno unutarnjih kočnica i preispitivanja, sa puno borbe i želje, radosti u procesu.

Smatram da je **koncept presudan**. U njemu su sva naša prva promišljanja i suštinske potrebe i želje, težnje. Kasnije se sve to boji i dobija punu formu, izbalansirane prostore, mase. Tesla je govorio da se moramo povući i biti sami ako želimo da ostvarimo najveća dostignuća.

U popularnom filmu "*Neprirođena ponuda*", prikazuje se težnja arhitektonskog para da napravi svoj idealan dom, na putu do tog sna prolaze kroz najveća iskušenja, do ivice da izgube jedno drugo. Moj najveći san je da napravim **kuću koja je dom**.

Jovan Mitrović: Kuću bih pravio **montažnu**, po **mom rešenju**, ali bih ostavio specijalistima da je razrade i dovedu do izvođenja. Danas je to moguće i već sam radio na takvim projektima.

Jovan Mitrović, Mokra Gora, skica

Goran Vojvodić:

Mišljenja sam da je jedna od mnogih definicija profesije i angažovanja arhitekta sposobnost prepoznavanja, razumevanja – sublimiranja nečijih potreba i kroz sopstvenu imaginaciju,

kreativnost prevođenje na nivo realnog, materijalnog. U tom kontekstu siguran sam da bi bilo interesantno videti tumačenje, interpretaciju sopstvenih potreba kroz prizmu kolega, pa možda i kroz nekakav **konkursni rad**. Neretko mi se dešava, ugledavši nečiji rad-projekat da bih rado video sebe u njemu. Ipak, izgradnja doma je **lični čin** i sve finalne odluke moraju proisteći iz sopstvene radionice.

Neretko mi se dešava, ugledavši nečiji rad-projekat da bih rado video sebe u njemu – Vojvodić.

dr Jelena Ivanović Vojvodić i prof Vasilje Milunović – Biro VIA, Porodična kuća za odmor u Bigovu, Crna Gora; Foto: Relja Ivanić

Da li bi ste se odlučili za zidanu ili montažnu kuću i iz kog razloga?

Predrag Milutinović: Ovo pitanje me vraća na onaj *duh mesta*, na zemlji, kao u pesmi Đure Jakšića ja vidim "*Kamen zemlje Srbije*". Možda zato što je to utkano u našem genetskom kodu da izgradimo kuću, napišemo knjigu, posadimo voćku, stvorimo porodicu, i možda zato moja kuća treba da bude **zidana, masivna**.

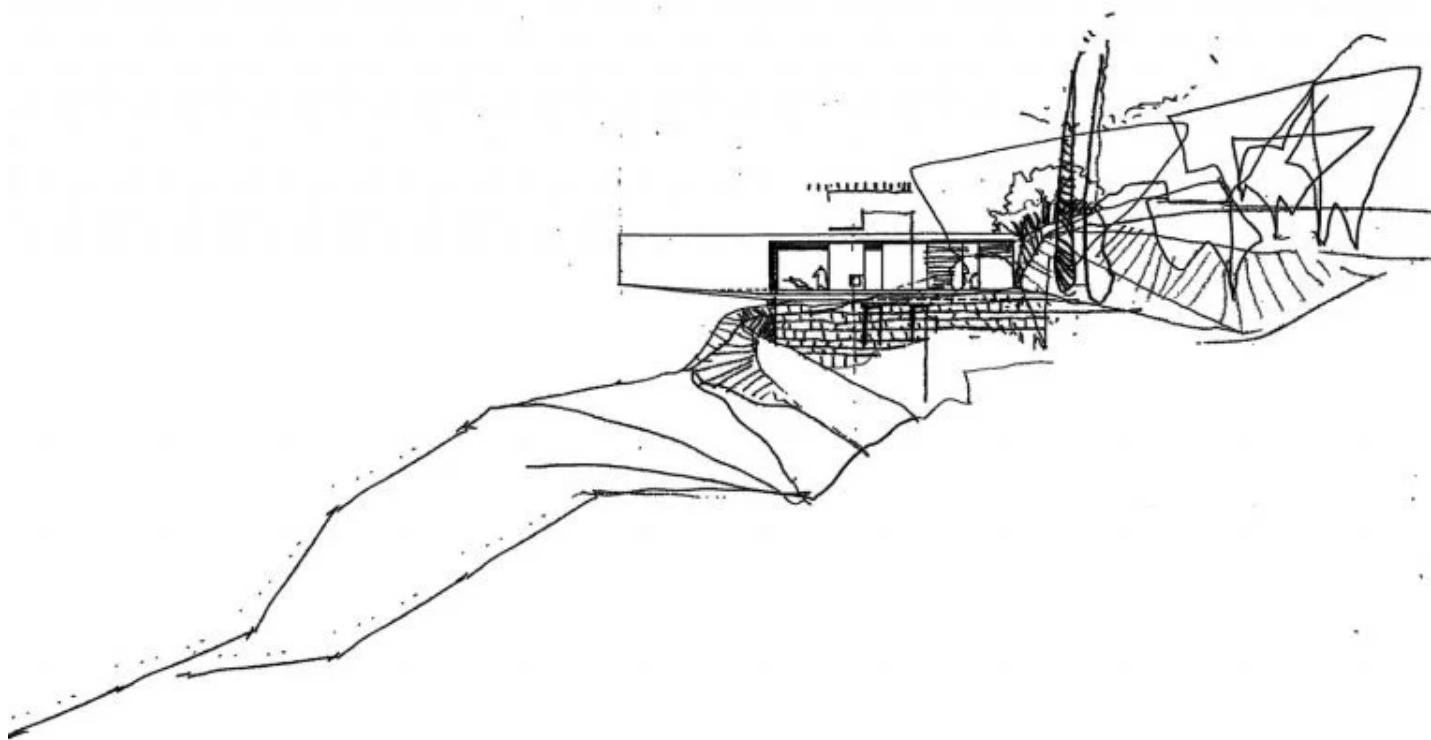
Volim zid. Samo pun masivan zid ima svoju lepotu, a u svom tonu nije tup, stvara sopstvenu melodiju prenoseći tonove sa kamena na kamen, sa cigle na ciglu, kao Studenički ili Moravski zid i slog.

Montažna kuća može biti i prefabrikovana od čvrstih materijala, ali ja bih gradio kuću koja se zida, sa svim elementima tradicije pročitane i ponovo ispisane modernim jezikom, u kombinaciji izvornih regionalnih materijala kamena, opeke, drveta, sa dodatkom savremenih elemenata slobodnije oblikovnosti. Montažna kuća može biti bilo gde, a nekako zidana treba da nosi autentičnost mesta, predela – da govori i o nama i o tom predelu gde je sagrađena.

Svoju kuću bih pravio da bude od lako razgradivih, prirodnih i zdravih materijala, sa minimalnim uticajem na sredinu – Mitrović.

Jovan Mitrović: Montažnu. Razloga ima mnogo. Već duže vreme sam u svojim shvatanjima, stavovima i radu okrenut **održivom i socijalno odgovornom projektovanju** i smatram da je odnos prema prirodi, odnosno generalno prema životnoj sredini, jedan od ključnih zadataka arhitekta danas. Svoju kuću bih pravio da bude od **lako razgradivih, prirodnih i zdravih materijala**, sa minimalnim uticajem na sredinu.

Drugi razlog je nastao iz dugogodišnje prakse rada. Kao projektant, projekt-menadžer i izvođač, shvatio sam da su sistemska, proverena rešenja, kao i ekipe koje rade na njima, uvek bolje rešenje nego improvizacija u projektovanju i gradnji, mislim na tehnička, a ne konceptualna i idejna rešenja. Istovremeno ovakvim načinom gradnje se skraćuje utrošeno vreme koje je jedini neobnovljiv resurs.

Goran Vojvodić – Skica

Goran Vojvodić: Pitanje otvara mnoge dileme, od onih konkretnih, tehničkih – o nivou investicije, brzini izgradnje, vremenu trajanja, načinima i opterećenjima u eksploataciji pa sve do onih koje ukazuju na mogućnosti i ograničenja u inovativnom smislu pravljenja nekakvog otklona od svakodnevnog, uobičajenog. Montažnu kuću, prefabrikovanu tipologiju doživljavam nečim što je **copy/paste pristup** (ne znači i manje inovativan, manje kvalitetan) čije je utemeljenje u serijskoj proizvodnji/izgradnji, te bih se svakako opredelio (kao jedno od tri praseta našeg detinjstva) za **stabilnu, masivnu gradnju.**

Kad ste već ovde...

- [Kupili ste plac? Šta je sada od dokumentacije potrebno za gradnju kuće](#)

Pogledajte još članaka sa istim ključnim rečima:

#BIRO VIA

#GDE GRADITI KUCU

#GORAN VOJVODIC

#JOVAN MITROVIĆ

#MAPA ARCHITECTS

#MONTAZNA KUCA

#PREDRAG MILUTINOVIC

#PROJEKAT KUCE

#ZIDANA KUCA

IZVOĐENJE, SOFTVER

Spoj savremenog i tradicionalnog: Kako se prave betonski modeli najvažnijih srpskih manastira

GRAĐEVINARSTVO

3D virtuelne ture kao novi standard prezentacije luksuznih nekretnina u Beogradu

Dragan Marković

Menadžer za razvoj portala Gradnja. Stručnjak iz oblasti višeporodičnog stanovanja i BIM implementacije.

[Pogledaj sve tekstove \(250\)](#)

Srodni tekstovi

